

stijl van de woestijn, dat hij hard is. En al wat hard is naar den stijl, ja, daar gaat de hardste hardigheid wel af; het is een reglementaire hardigheid geworden. Wie harde dingen zegt, zóó maar in het leven van de straat, zóó maar in het relatieve alle-dags-leven, zóó maar aan de voorbijgaande luisteraars, die valt met zijn stroeve uitverkiezingswoorden „zóó maar” boven op de menschen: hij ploft op ze neer; met het absolute dondert hij „zóó maar” vlak naast hun deur van louter betrekkelijkheden. Maar ga nu eens in de woestijn. Heb nu eens uw zinnen gezet op dien interessanten leeraar... Maar mensch, de woestijn-gang is al propaedeuse geweest. Ge hebt, om zóó te zeggen, u op de hardigheid „ingesteld”. Ge hebt niets anders verwacht, dan een leeraar te zien, met sprinkhanenvleesch tusschen de tanden en met een gordel om de lenden. Nu is het absolute te verdragen; want gij zelf hebt u de suggestie, of beter gezegd (want ge wilt u niet ruw hooren aanspreken) ge hebt u zelf de tuchting van het absolute opgelegd. Nu wordt het niet meer. Het is óók zóó ruw niet meer. Het is vreemd, maar het is zóó: de strengste boesprediker van uw eigen vaderstad (uw confessioneel gebonden bij-namen-groepje) kon niet half zóó streng zijn als deze woestijnprediker. Van den eersten hebt gij niets, van den tweeden alles kunnen verdragen.

Hoe het kwam? Was de hardigheid der leer des leeraars handigheid geworden?

Gij zegt: het is maar de taet; het is de psychologische „instelling”.

Maar wat zegt Christus? Christus zegt, dat het wel eens wat anders kon zijn. Toen het absolute op u neerplofte, van boven, met Zijn gezag, transcendent, zóó maar in Uw relativiteit en relativismen, toen wou het u verpletteren. Maar gij wildet niet verpletterd zijn. Nu komt een ander, de woestijnprediker, en zegt u waarlijk de zelfde stroeve klanken. Neen, het is geen losbol, noch een vrije religie. Woestijnmenschen zijn strenger dan orthodoxe kniekbollen. Strenger dan menige farizeeuwache onderling. Hij heeft het pas nog kernachtig gezegd. Doch let er op: hij heeft het strenge woord, hij heeft het horribile decreet; allen vallen dat niet, maar wien het gegeven is... hij heeft dat aan u gebracht nadat gij u door uw langen woestijntocht erop ingesteld hadt. Ge moest het bij hem eerst zelf veroveren. Zóó werd het onder uw bereik gebracht; het esoterisch geheim viel nu binnen den cirkel der door u bereikbare dingen. O, hoe verschrikkelijk gij het vindt. Maar Christus schijnt te willen zeggen: dat het een verschrikking was naar den mensch, een donder uit menschenvervult en niet uit Gods open hemel. Gij hebt u zelf in verbazing gebracht — ja, over u zelf.

Ja, en aan de binnenkamer denk ik nu ook. Christus, dat is het benauwende aan Hem, Christus blijft een VERBORGENHEID, ook als hij staat midden onder de menschen. Hij heeft het onkenbare in zich, ook als hij niet in de „binnenkamer”, maar onder de dichte menschen-drommen is.

En Paulus, met dien hoogen Corinthierbrief, Paulus komt dat nog eens nader accentueeren. Paulus, in 1 Cor. 2, en elders, Paulus zegt: preek den Christus en het koninkrijk overal, tot in Spanje toe, maar — hij blijft een „verborgenheid”. Want zijn wezen is voor den natuurlijken mensch onbegrijpelijk en daarom van nature onaannemelijk. En daar komt nog bij, dat slechts de Heilige Geest door een aparte, boven-natuurlijke daad, door het inschrijven van een pneumatisch vermogen, de ziel ontvankelijk maken kan voor het geheim van Christus' woord en wet. Anders grijpt, aanvaardt, de natuurlijke mensch hem niet in der eeuwigheid.

Dit is een hard woord. Deze rede is hard. Wie kan Hem hooren?

Maar de pseudomessiasen weten, o tobber, wat maaksel gij zijt.

Daarom hebben zij hun verkondiging, naar inhoud en vorm, op u „ingesteld”.

Zij zijn in de binnenkamer — alsook in de woestijn. Maar daar in dat privaat-onderdicht, daar is altijd en vanzelf het mysterie. Het is er een esoterisch gezelschap; iedereen kan er niet bij; het is voor „ingewijden”, die met het massa-geloof niet meedoen; het „gefel” doet het immers niet?

Deze binnenkamer-verkondiging heeft dus altijd een geheim(zinnig) karakter. Zij haalt geen teere dingen overhoor met ruw gehoor. Ze spreekt met gedempte stem; van preekstoelgalmen geen sprake. Gij zijt hier vanzelf afgezonderd, van de menschen. En de eerste les liep óók hierover: dat het den kinderen geopenbaard, en den letterknechten en Schriftgeleerden verborgen was.

En het was alles waar, hebt gij gevonden.

Maar gij hebt één ding vergeten.

Gij hebt vergeten, dat Christus een verborgenheid medikte, die dat was naar den INHOUD; terwijl hier het verborgenheids-karakter van zelf reeds in den VORM der prediking ligt opgesloten. Er is gevaar, dat gij van de anderen daarbuiten afgezonderd zijt, niet naar den wortel (zooals Christus en Paulus zeggen), maar omdat uitwendig gezien, zij op straat en gij in het esoterisch gezelschap van de binnenkamer zijt. Bij uw ouden leeraar hebt gij moeten hooren, dat „vleesch en bloed” niet

reikten, en ook niet raakten, aan de „verborgenheid”. Maar hier bij den nieuwen profeet, kunt gij „vleesch en bloed” blijven, en toch de „verborgenheid” hebben; want gij zijt in de binnenkamer; gij hebt de verborgenheid zelf gemaakt. De onderscheidingen, van wien zijn ze nu? Van God, of van uzelf? Wie heeft u afgezonderd van de massa, die niet-geestelijk is? God of gij? De inhoud, of de manier van de prediking?

O mensch, let nu op en ga over die vraag niet heen. In de binnenkamer wordt er misschien niet naar gevraagd. En als het gebeurt, dan wordt u toch een tweede vraag tegelijk voorgelegd: de eene raakt dan den inhoud der mysterie-prediking, maar de ander toch ook den aristocratischen afzonderingsvorm. In de binnenkamer vragen ze minstens twee dingen. En twee vragen zijn makkelijker dan één. En drie makkelijker dan twee. En vier makkelijker dan drie. Want als de vraagstukken elkaar verdringen, elkaar openen, dan blijft ik gezond. Maar Christus vraagt maar één ding. En dat wordt benauwd. Dat maakt waanzinnig, als Hijzelf niet helpen komt. Hij vraagt u op den man af: is wat gij gehoord hebt, een verborgenheid, ALLEEN MAAR naar den INHOUD? Maakt het u een ander mensch, niet alleen in de afzonderingspose, maar ALTIJD, voor EEUWIG?

Ja, als ik voor de deur van de binnenkamer sta, de uitnodigingskaart in de hand, dan sta ik voor een crisis. Een „mysterie” wil ik wel bewaren; en een uitverkiezing ook. Maar de groote vraag is dan: of ik het mysterie zelf arrangeeren zal, dan of ik het on-der-gaan zal vanwege mijn God, ik Gods geslagene. De groote vraag is niet, OF ik iets zal gelooven, wat den man van de straat een ergernis of een dwaasheid is. Want dát wordt geleerd zoowel bij den Pseudomessias als bij den waren Christus. Maar hierover loopt de crisis: zal IK door de keuze van de binnenkamer-religie zelf scheiding maken tusschen den vreemde en mij, religieusen mensch; of zal God het doen?

En als ge nu nog even luisteren wilt: eer ge in de binnenkamer u laat introduceeren: bedenk, dat Christus u met die vraag op het lijf valt, tot schamens toe; en dat de leeraar, de messias van de binnenkamer tot nu toe het conflict met u vermeden heeft. Christus bracht het conflict bij het begin. Maar de pseudomessias, als hij er ooit toe komt, is er in ieder geval niet mee begonnen. Hij stelde geen scherpe kwesties. Hij gaf problemen; meervoud. Maar niet één vraag; enkelvoud.

Hoor, zou ook dát misschien het pseudomessiansche, het vals-christelijke wezen?

K. S.

Correctie. In het voorgaand artikel, bl. 228, regel 50 v. b. staat: kerkvorming. Bedoeld is: kernvorming.

¹⁾ Niet: buiten de richtingen.

UIT DE SCHRIFT.

Laat ons tot Hem uitgaan!

Hebr. 13:13

De brief aan de Hebreërs is vol opwekkingen. Deze Christenen uit de Joden wankelden in hun geloof en moesten daarom vermaand worden tot getrouwheid.

Zij stooten zich aan de geringheid en onaanzienlijkheid van Christus' gemeente vergeleken bij den glans van Jeruzalem's tempel.

In den Hebreërbrief wordt daarom aangetoond, dat de schaduwen in Christus werden vervuld en dat de heerlijkheid der Nieuwe Bedeeling die van de Oude overtreft.

In het verband van bovenstaand Schriftwoord wijst de heilige schrijver op een der schaduwen die in Christus werden vervuld.

Wanneer een zondoffer werd gebracht tot verzoening van de zonde van heel het volk of van de priesters zelve, dan werd wél het bloed van het offerdier op het altaar gesprengd maar het doode aas werd buiten de legerplaats in de woestijn gebracht om daar verbrand te worden.

De zonde des volks werd als 't ware op het dier gelegd en naar buiten uitgedragen.

Zoo is ook Christus uit Jeruzalem gebannen en als zondoffer op den vloekheuvel voor Zijn volk gestorven.

Natuurlijk is er verschil.

Het offerdier werd uit de heilige plaats verdreven om de heiligheid van de legerplaats of van den tempel te kunnen bewaren en daartoe verbrand op een onheilige plaats.

Maar Jeruzalem, dat den Christus uitwerpt, wordt daardoor juist in zijn onheiligheid openbaar, terwijl Golgotha door het kruis juist wordt het altaar bij uitnemendheid.

Daarom: laat ons tot Hem uitgaan!

Christenen moeten Jeruzalem loslaten, den tempel vaarwel zeggen en niet meer aan de schaduwen hechten.

Aanvankelijk was die scheiding niet zoo scherp getrokken.

Men vierde den Sabbat naast den opstandingsdag en week niet uit den tempel.

Maar toen dit gevaarlijk werd en de werkelijkheid in de hand werkte, ja, het Christendom in zijn wezen aantastte, moest er scheiding komen.

Toen klonk de vermaning: scheidt u af, breekt met dat alles, gaat tot Christus uit buiten de legerplaats.

Voor ons is de tegenstelling een andere dan voor deze Hebreërs.

De kerk des Heeren ontwikkelde zich in tegenstelling met de wereld.

In die wereld werken ongetwijfeld krachten en gaven van Gods algemeene genade, die te waardeeren zijn en betekenis hebben voor dit leven.

Maar laat ons daardoor nimmer vergeten, dat de wereld krachtens haar beginsel nooit anders doet dan den Christus uitwerpen en Hem wederom kruisigen.

Daarom kunnen wij in de wereld geen vrede en geen kostelijke gemeenschap hebben.

Wij moeten tot Christus uitgaan.

Waar Christus wordt uitgebannen zullen wij Hem volgen.

Dit beteekent niet, dat we ons in een heilig huisje zullen opsluiten en in zelfgenoegzaamheid ons zullen koesteren.

Maar het beteekent wél, dat we moeten komen tot en niet minder leven uit een persoonlijke, welbewuste overtuiging van de principiële tegenstelling tusschen het leven der wereld en van den christen.

Die tweeheid moet ons helder voor den geest staan en ten slotte ons leven beheerschen.

Zij moet tot uiting komen in de bekeering, die óók bestaat in een breken met alles wat niet opkomt uit den wortel van den levenden Christus. Dat kan anders kosten.

Dan moeten er banden worden verbroken.

Maar de vriendschap der wereld en de vriendschap Gods kunnen niet samengaan.

Wanneer het ons te doen is om de gemeenschap met Christus; wanneer wij vóór alle dingen zoeken den Heere welbehagelijk te zijn, dan moet dikwijls heen gezegd worden op allerlei noodiging van de wereld. Dan moet herhaaldelijk afscheiding volgen en een zoeken om te komen tot opblossing van het leven uit eigen wortel.

Daarom hebben we onze christelijke scholen naast andere.

Daarom kwam heel onze christelijke levensactie op naast die der wereld.

De toekomst van ons leven ligt niet hier beneden. Wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstende.

Daarom dringt te meer de vermaning om alle dingen hier beneden gehate te achten om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus.

Waar wij zoeken het hemelsch Jeruzalem, kunnen de tijdelijke dingen ons niet blijvend bevredigen. Daarom, laat ons tot Christus uitgaan, altijd weer. De wereld verzakend, onze oude natuur doodend en in een godzalig leven wandelend.

Het is genade om dat te kunnen en te willen. Maar de versmaadheid van Christus biedt meerderen rijkdom dan alle schatten van de wereld. Laat ons dan tot Hem uitgaan!

J. G. KUNST.

KERKELIJK LEVEN.

Synode-Indrukken.

XIV.

De missive van de predikanten Rullmann en Van der Vliet.

Menig schrijven kwam bij de Synode in. Het zou geen zin hebben van die alle indrukken te geven.

Voor enkele echter moeten wij een uitzondering maken.

Daarom behoort allereerst het schrijven, dat de Utrechtsche predikanten, bovengenoemd, tot de Synode richtten.

In dat schrijven gaven deze predikanten allereerst te kennen, dat zij zich ieder persoonlijk van heel harte aansloten bij de in onze Gereformeerde Kerken gangbare exegese van Gen. 2 en 3 en dus de historiciteit van het Paradijs in haar geheel en in al haar onderdeelen zonder eenig voorbehoud erkenden.

Voorts, dat zij de bedenkelijke uittalingen en de onbetamelijke gedragingen van Dr. Geelkerken te dezer zake ten strengste afkeurden.

Dan, dat zij zich ten zeerste verheugden over de klaarblijkelijke bedoeling van de Synode om te waken voor de handhaving van het ongerept gezag der Heilige Schrift.

Tot zoover liep alles goed.

Uit het gebruik van den superlatief („ten strengste”, „ten zeerste”) zou men een waardeerend, ja enthousiast slot betreffende het werk der Synode hebben verwacht.

Plotseling evenwel nam het schrijven een andere wending.

Het gaat nog wel in den superlatief door, maar keert zich tegen de Synode.

Wij citeeren:

„maar betreuren ten diepste, dat haar uitspraken ruimte laten voor de onderstelling, dat zij zich zelven

en hare uitspraken toeschrijven, waarom met den in alsnog haren dat duidelijke stiel aan de en besluiten.

Over dit s... Het werd commissie.

Het conce... rapporteur...

En waar e... gehouden ka... zeven.

Of het u... deling ble... pen indruk...

Bij ons p... het wel ver...

Hoe deze... blijft ons o...

In zoover... er eenige v...

eersten onde...

Indertijd E... de brochure...

voegd — op... werd niet ge...

ten in onze... willen etter...

Nu heeft g... nu nog de...

geenrelei tw... Synode veel...

brochure va...

Er waren v... vaststonden...

der” begonst...

En dat n... werden aang...

verschijning... door de per...

algemeen ge... verliezen.

Toen dan... ring kwam.

Wie nu d... ven der pre...

aan de Syno... dat het gere...

zichte van I... man is v...

Onverbid... Dr. Geelkerk...

Hij gispt... lingen”, ma...

zingen”.

Van een... thans geen...

Eer valt... de Synode...

dan zij geha... Het vroeg...

stond, was...

Des te m... thans bij he...

ook bij een...

Hoe kon... denken, dat...

zouden later...

en haar nits...

toeschrijven...

Indien nu... of besluiten...

geven voor...

van dat mis...

Maar gee... als bewijsgr...

En vruch... predikanten...

voelen.

Leest men...

zoo merkt... de Schrift ze...

is gekozen.

Uitdrukke... rapport uitge...

met de Blij...

binden in a...

labiel blij...

daarmede is...

Belijdenis n...

porten, uitge...

En een p... verder heb...

doen met e...

der kerk...

getische opv...

kerken hee...

sprekt) ool...

zoolang t...

vamen zij...

punt hee...

Het appo...

Heilige Schr...

hier dus m...

En nu ke...

dat de Syn...